

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/597/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6714211984
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Ján Gandžala, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6714211984.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD. a členov senátu Mgr. Kataríny Katkovej a JUDr. Jany Haluškovej, v spore žalobcu ZUS servis, s. r. o., so sídlom Priemyselná 12, 965 63 Žiar nad Hronom, IČO: 36 662 780, právne zastúpeného JUDr. Rastislavom Paučom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Nad plážou 33, 974 01 Banská Bystrica, proti žalovanému Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s., so sídlom Dostojevského rad 4, 815 74 Bratislava, IČO: 00 151 700, (týka sa regionálnej pobočky so sídlom Námestie SNP 98/2, 960 01 Zvolen), o zaplatenie 3.612,47 Eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 6C/128/2014-83 zo dňa 25. 06. 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Zvolen **p o t v r d z u j e.**

Žalovanému **n e p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. 1. Okresný súd Zvolen ako súd prvej inštancie (ďalej aj „súd prvej inštancie“ event. „prvoinštančný súd“) rozsudkom zo dňa 25. 06. 2015 žalobu žalobcu zamietol (prvý výrok). Zároveň uložil žalobcovi povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 216,50 Eur do 10 dní od právoplatnosti rozsudku (druhý výrok).

1. 2. V úvode odôvodnenia rozsudku súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca sa voči žalovanému domáhal zaplatenia sumy 3.612,47 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne z uvedenej sumy od 27. 05. 2014 do zaplatenia, z titulu nevyplateného poistného plnenia z dôvodu odpočítania amortizácie.

1. 3. Ďalej prvoinštančný poukázal na vykonané dokazovanie, z ktorého zistil nasledujúci skutkový stav: „Dňa 22. 12. 2013 došlo k poistnej udalosti evidovanej u žalovaného pod číslom XXXXXXXXXX a to požiaru na budove spoločnosti FINALCAST, s. r. o.. Žalobca vykonal rekonštrukčné práce na poškodenej budove a tieto vyfaktoval uvedenej spoločnosti. Žalobca si uplatnil u žalovaného nárok na poistné plnenie - refundáciu fakturačného výpisu v zmysle poistnej zmluvy číslo XXXXXXXXXX, nakoľko mal uzatvorené postenie zodpovednosti za škodu, ktorú žalobca ako zodpovednostný subjekt spôsobil. Žalovaný listom zo dňa 26. 05. 2014 oznámil žalobcovi spôsob likvidácie poistnej udalosti, kde z dôvodu amortizácie odmietol uhradiť sumu vo výške 3.612,47 Eur. (...) Žalobca výzvou zo dňa 04. 06. 2014 vyzval žalovaného k úhrade skutočnej škody v zmysle prijatej judikatúry, pričom žalovaný odpoveďou zo dňa 01. 07. 2014 opätovne odmietol uhradiť skutočnú škodu a poistné plnenie odôvodňoval uplatnením amortizácie. Vzhľadom k tomu, že žalovaný dobrovoľne žalobcovi neuhradil ním uplatnenú finančnú čiastku, domáhal sa zaplatenia tejto sumy podaním žaloby na súd.“

1. 4. Následne súd prvej inštancie poukázal na to, že žalovaný v odpore proti platobnému rozkazu a následne i na pojednávaní uviedol, že „z obsahu škodového spisu vyplýva, že dňa 22. 12. 2013 došlo k požiaru vo výrobnéj hale v areáli O. T., ktorej majiteľom je spoločnosť FINALCAST s. r. o.,

Priemyselná 12, Žiar nad Hronom tým, že pracovníci žalobcu pri vykonávaní prác v zmysle zmluvy o dielo č. XXXXX/XXX/XXXX zo dňa 30. 09. 2013 pri odstraňovaní starých oceľových rámov okien (činnosť zvárania, pálenia a brúsenia), spôsobili, že žeravé častice spadli na strop apretovacej bunky, kde sa vznietil izolačný materiál a došlo k požiaru. Predmetná škodová udalosť bola žalovanému telefonicky oznámená žalobcom dňa 23. 12. 2013, pričom bola zaevidovaná pod interným číslom: XXXXXXXXXXXX. Z titulu uzavretého poistenia zodpovednosti za škodu, ktoré mal žalobca uzavreté v spoločnosti žalovaného poistnou zmluvou č. XXXXXXXXXXXX s účinnosťou od 31. 10. 2006 poskytol žalovaný žalobcovi v zmysle predložených dokladov úhradu skutočnej škody v zmysle zákonných ustanovení § 442 a § 443 Občianskeho zákonníka vo výške 42.014,83 Eur, pričom uvedená suma bola žalobcovi zaplatená v dvoch čiastkach a to 13.000,- Eur (záloha) dňa 19. 05. 2014 a suma 29.014,83 Eur dňa 27. 05. 2014 z titulu doplatku. Žalovaný potvrdil, že krátil uplatnenú sumu o čiastku 3.612,47 Eur z dôvodu zohľadnenia opotrebenia materiálu. Poukázal na čl. 3 ods. 1 Všeobecných poistných podmienok pre poistenie zodpovednosti za škodu právnických a podnikajúcich fyzických osôb, kde sa uvádza: «poistený má právo, aby poisťovateľ za neho v rozsahu a za podmienok stanovených týmito VPP vyplatil poškodenému náhradu škody, za ktorú poistený na základe všeobecne záväzných právnych predpisov zodpovedá.» Žalovaný bol presvedčený, že žalobcovi uhradil to, čo mu v zmysle zákona a dojednaných zmluvných podmienok v súlade s VPP patrilo a na čo mal žalobca nárok, pričom ním stanovená výška skutočnej škody bola vypočítaná v zmysle vyhlášky č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku, ktorá ustanovuje metódy a postupy stanovenia všeobecnej hodnoty majetku znalcom. V tejto súvislosti poukázal aj na rozhodovacie činnosť súdov Slovenskej republiky a to konkrétne na rozsudok Najvyššieho súdu SR č. k. 5Cdo 89/2008 zo dňa 24. 03. 2010 (...) a na rozsudok Najvyššieho súdu SR č. 5Cdo 200/2011 zo dňa 26. 04. 2012 (...).

1. 5. Po uvedení citácií ustanovení § 442 ods. 1, 3 a § 443 Občianskeho zákonníka prvoinštančný súd uviedol, že „z citovaných zákonných ustanovení, ako aj zo zisteného skutkového stavu nebolo pochyb o tom, že došlo ku vzniku škody spôsobom, ako to opísal v odpore žalovaný. Sporným bola len žalobcom uplatnená suma, ktorú žalovaný neuznal s odôvodnením, že uvedená čiastka bola krátaná z dôvodu amortizácie (opotrebenia materiálu).“ Následne v tejto súvislosti uviedol: „Pokiaľ ide o určenie výšky škody na veci, zákonodarca uvádza, že sa vychádza vždy z ceny v čase poškodenia. Toto ustanovenie obsahuje dôležité pravidlo pre určenie výšky škody na veci, pretože ak má zodpovednosť za škodu plniť reparačnú funkciu, musí sa aj výška škody určiť tak, aby škodca mal povinnosť poškodenému nahradiť škodu vo výške zodpovedajúcej cene poškodenej veci v čase poškodenia. Reparácia v širšom obsahovom výklade znamená, že poškodenému je potrebné nahradiť to, o čo pri spôsobení škody prišiel. Zásada, podľa ktorej sa pri určení výšky ceny vychádza z ceny v čase poškodenia a nie z ceny v čase nadobudnutia veci poškodeným, je spravodlivá, keď v dôsledku celkových podmienok na trhu a kulminujúcej inflácie sa aj ceny jednotlivých vecí prudko pohybujú, najmä smerom hore. Ak by súd pri určení výšky škody vychádzal z nadobúdacej ceny, poškodený by bol znevýhodnený, pretože v mnohých prípadoch nedostane toľko, koľko potrebuje na uvedenie veci do predošlého stavu. Na druhej strane treba uviesť, že zásada, podľa ktorej sa pri určení ceny vychádza z ceny v čase poškodenia neznamená mechanicky, že poškodený vždy dostane náhradu škody v takej výške, akú predstavuje cena poškodenej novej veci v čase poškodenia, pretože by sa poškodený bezdôvodne obohatil na úkor škodcu, najmä v prípadoch, ak bola poškodená vec, ktorá sa užívala niekoľko rokov, teda bola opotrebovaná, alebo dokonca už aj pred vznikom škody do značnej miery poškodená. Výška náhrady škody môže byť totožná s cenou veci v čase jej poškodenia iba vtedy, ak by bola poškodená celkom nová vec. Vo všetkých ostatných prípadoch sa iba vychádza z ceny veci v čase jej poškodenia a pri veciach starších alebo opotrebovaných treba vždy prihliadať na vek, opotrebovanie veci; a preto z toho dôvodu sa pri niektorých veciach od ceny veci odpočítava najmä tzv. amortizačná zrážka, ktorá je zvyčajne odstupňovaná podľa veku poškodenej veci. Táto zrážka za opotrebenie, vek alebo poškodenie, sa odpočíta z ceny veci v čase poškodenia a nie nadobúdacej ceny. Takto v zásade postupujú iba poisťovne pri určení výšky plnenia v prípade poškodenia veci, ak majú v poistnej zmluve ustanovené možnosti vypočítania skutočnej ceny podľa tzv. nadobúdacie ceny. Zákonné ustanovenie § 443 OZ sa vzťahuje tak na škodu spôsobenú na huteľných, ako aj nehnuteľných veciach. V oboch prípadoch je potrebné pri určení výšky náhrady škody vychádzať z ceny poškodenej veci, pričom pri nehnuteľnostiach je situácia jednoduchšia, pretože ceny nehnuteľností sú určené cenovým predpisom a to konkrétnou vyhláškou o cenách stavieb, pozemkov a trvalých porastov; kým pri prevažnej väčšine huteľných vecí sa ceny pohybujú podľa situácie na trhu.“ Vychádzajúc z toho potom prvoinštančný súd konštatoval, že „má za to, že žalovaný postupoval v súlade s platnými právnymi predpismi a v zmysle doterajšej rozhodovacej činnosti súdov Slovenskej republiky, a opodstatnene krátil plnenie svojmu poistencovi z dôvodu odpočítanej amortizácie vo výške 3.612,47 Eur. Z uvedeného titulu súd potom považoval nárok žalobcu za neopodstatnený a preto žalobu zamietol.“

1. 6. V súvislosti s argumentáciou žalobcu týkajúcou sa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Obdo 48/2012 prvoinštančný súd uviedol, že „je potrebné zdôrazniť, že uvedené rozhodnutie nie je možné aplikovať vo svojom obsahovo-právnom výklade na prejednávajúcu vec, vzhľadom k tomu, že Najvyšší súd sa dotknutým rozhodnutím zaoberal otázkou uplatnenia „amortizácie“ pri škode vzniknutej na motorových vozidlách - teda na hnutelnej veci. V tomto prípade išlo o plnenie v dôsledku vzniknutej poisťovnej udalosti viažúce sa na nehnuteľnosť, kde režim tzv. amortizácie sa spravuje iným právnym výkladom.“

1. 7. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil prvoinštančný súd tým, že žalobca bol v konaní neúspešný a preto mu v zmysle zásady úspešnosti v konaní uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania vzniknuté zaplatením súdneho poplatku za odpor vo výške 216,50 Eur.

2. 1. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca (prostredníctvom právneho zástupcu) v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a jeho žalobe v plnom rozsahu vyhovel.

2. 2. V odôvodnení odvolania uviedol, že má za to, že prvoinštančný súd vec nesprávne právne posúdil, nakoľko predmetná problematika je už prekonaná rozhodnutiami súdov v oblasti náhrady škody. V tejto súvislosti (opätovne) poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Obdo 48/2012. To, že toto rozhodnutie rieši náhradu škody spôsobenú dopravnou nehodou, je podľa jeho názoru v tejto veci irelevantné, pretože v uvedenom rozhodnutí „išlo o výklad ustanovení § 442 ods. 1 a § 443 OZ, ktoré boli predmetom aj napadnutého rozsudku.“ Okrem toho uviedol, že vyhláška č. 492/2004 Z.z. v platnom znení sa podľa jeho názoru „dotýka činnosti znalcov a nie oblasti odškodňovania v zmysle Občianskeho zákonníka.“ Podľa jeho názoru, by amortizácia v odškodňovaní poisťovních udalostí (ako pri hnutelných, tak aj pri nehnuteľných veciach) zohľadňovaná byť nemala.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že k žalobcom uvedeným skutočnostiam, ktoré sú uvedené v odvolaní sa podľa jeho názoru dostatočne vyjadril v priebehu sporu a nakoľko žalobca nové skutočnosti neuvádza, žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil, neprihliadajúc na dôvody, ktoré žalobca vo svojom odvolaní uvádza.

4. Žalobca sa k vyjadreniu žalovaného k jeho odvolaniu nevyjadril.

5. Odvolanie žalobcu bolo podané ešte za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „O.s.p.“), ktorý bol ku dňu 01. 07. 2016 zrušený zákonom č. 160/2015 Z.z., Civilný sporový poriadok. Dňa 01. 07. 2016 nadobudol účinnosť nový procesnoprávny kódex - Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorý v prechodných ustanoveniach, v § 470 ods. 1 uvádza: „Ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konanie začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.“ Z citovaného ustanovenia vyplýva, že vzhľadom na skutočnosť, že rozhodovanie o odvolaní prebieha už v dobe účinnosti CSP, bolo potrebné na odvolacie konanie aplikovať príslušné ustanovenia CSP s poukazom na ustanovenie § 470 ods. 2 veta prvá CSP, v zmysle ktorého „právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti CSP, zostávajú zachované.“

6. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379, § 380 a 381 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario s použitím § 219 ods. 3 CSP, a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

7. 1 Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

7. 2 Podľa ods. 2 vyššie citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Po oboznámení sa s obsahom spisu a odvolaním napadnutým rozhodnutím prvoinštančného súdu odvolací súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie je vecne správne. Odvolací súd (v súlade s vyššie citovaným ustanovením § 387 ods. 2 CSP) sa v celom rozsahu stotožňuje i s odôvodnením jeho rozhodnutia, ktoré je dostatočne podrobné, ale je i jasné, zrozumiteľné, presvedčivé a logickým spôsobom sa vysporiadava so všetkými relevantnými skutkovými i právnymi otázkami a aspektmi, a teda spĺňa zákonné kritéria odôvodnenia uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP.

9. Odvolací súd konštatuje, že žalobca v odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, okolnosti alebo argumenty, ktoré by neboli predmetom skúmania prvoinštančného súdu a s ktorými by sa prvoinštančný súd pri rozhodnutí a pri jeho odôvodnení náležite nevyšporiadal.

10. V súvislosti s argumentáciou žalobcu uvedenou v odvolaní, že prvoinštančný súd pri rozhodovaní veci nesprávne aplikoval judikatúru, keď namiesto ním uvádzaného rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Obdo 48/2012 vychádzal zo záverov vyplývajúcich z rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 89/2008 a 5 Cdo 200/2011, odvolací súd uvádza, že prvoinštančný súd sa z tohto hľadiska nedopustil žiadneho pochybenia. V odôvodnení rozhodnutia stručným, ale dostatočným spôsobom uviedol, prečo nemohol pri rozhodnutí vychádzať so žalobcom uvádzaného judikátu - rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Obdo 48/2012. Odvolací súd sa s týmto jeho záverom plne stotožňuje. Uvedené rozhodnutie sa totiž jednoznačne týka náhrady škody na motorovom vozidle vzniknutej v dôsledku dopravnej nehody a riešenia otázky amortizácie pri takomto prípade náhrady škody. Toto rozhodnutie však nie je použiteľné v prípade riešenia otázky amortizácie pri náhrade škody na nehnuteľnostiach, resp. konkrétne stavbách. Vyplýva to napr. i z toho, že v odôvodnení uvedeného rozhodnutia je konštatované, že „v konečnom dôsledku poškodenie vozidla dopravnou nehodou a následne vykonaná oprava použitím nových náhradných dielov vozidlo nezhodnocuje, pretože každou dopravnou nehodou, ktorou je vozidlo poškodené, sa vo všeobecnosti jeho technická hodnota znižuje.“ Toto však logicky neplatí v prípade nehnuteľností resp. stavieb, pretože „opravou“ nehnuteľností resp. stavieb, najmä keď dôjde k ich zásadnejšej rekonštrukcii, sa ich cena zvyšuje, pričom v prípade opravy motorových vozidiel po škodovej udalosti (ako bolo uvedené vyššie) sa ich hodnota znižuje. Len pre úplnosť odvolací súd v tejto súvislosti uvádza, že žalobca v priebehu prvoinštančného konania, ale ani v odvolaní neuviedol žiadnu presvedčivú argumentáciu, prečo by malo byť uvedené rozhodnutie aplikované v tomto spore.

11. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

12. Žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný a preto podľa § 396 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP by mal (potenciálny) nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovaný si však žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnil a keďže existenciu účelne vynaložených trov odvolacieho konania žalovaného nemal odvolací súd preukázanú ani zo spisu, odvolací súd mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).